

مؤسسی : ابن السری
مصطفی نامق

مدیری : ابن السری
احمد جودت

آشیان

ادبی ، علمی ، سیاسی ، اجتماعی ، فنی ، اخلاقی هفتقلق مجموعه در

پنجشنبه

برنجی جلد

نومرو ۷

برنجی سنه

۲۶ رمضان ۱۳۲۶

۹ تشرين اول ۱۳۲۴

استانبول

محل اداره سی : جفال اوغلنده دائره مخصوصه

مطبعه عامره

۱۳۲۴

معلولدر اوت فقط آسوده روح وقلب
برغایه خیاله قوشار بویله پرهوس ..
چارپار جبین صافنه بر صرصر غصب
قاینار پنده سیل خروشان کین و غیظ ..

لیل دهور ایچنده ایکن رهرو ظلام
برجوبی نهاییه دالمش نظرلری
هرخطوه ضعیفی تشجیع ایدر مدام
آتی آدمیتک افق مقدری ..

کیمدر کیمک بووجه هرپوش و غمغمون ؟
کیمدر بوسالیده هیولای بی قنور ؟
کیمدر عجب بوهیکیل آزرده شئون ؟
کیمدر بوپیک حزن والم پیک بمحضور ؟

سنسک اوت اوپیک درخشان ومضطرب !
سنسک اوت بوهیکیل آزرده دهور !
سنسک بوسالیده هیولای بی نصیب ..
ای شاعر اشته سنسک اوسمای بمحضور !

ایسان فرور

تاریخ و کلیات علوم

علومده منفعتپرستلک

چوق کیمسه لر علومده بویوک بر منفعتپرستلک التزام ایدر. طوغریدن طوغرییه
تطبیقاته مستعد اولمیان حقایق و نظریات علمییه دن بحث ایدلکجه « نهیه یارار ! »
دیرلر . بونلرک نظرنده علومک غایه سی تطبیقاتدن و تأمین منفعتدن عبارتدر ؛
بوغایهیه متوجه اولمیان — تطبیقاته مستعد بولمیان — حقایق و نظریات ايله
اشتغال ایتک عبندر .

فقط بوقدر منفعتپرستلك تمايلات فطريه و مزيات روحيه بشريه مخالف اولدقدن بشقه التزام ايندلك ايسته نيلن منافع بيله منافيدر . چونكه بوكون تطبيقاته غير مستعد كورونن نظريات ايلريده ، اوهملاز اختراعاته بادي اوله بيلير ؛ هر حقيقت ، هر نظريه برر تخمدر ؛ بونلردن ايلريده نه چيغه جفني كيسه كسديره مز ؛ اونك ايچون علومده منفعتپرستلك كوسترمكنن اجتناب ايتك اقتضا ايدر . تطبيقات و منافع ، اشجار علومك ميوه لريدر ؛ حال حاضرده تطبيقاته مساعد كورولمن حقايق نظرياتي اهمال ايتك ، هنوز ميوه ويرمكه باشلاميان فدانلري وعموميتله اوزرنده ميوه بولنميان آغاچلري كسمكه بكزر . هر آغاچك ميوه ويره چك حاله كلنجيه قدر ، و برسنه كي ميوه سني دوكدكن صوكره تكرار ميوه حاصل ايدنجيه قدر ظاهر آ فائده سز كي طور ماسي اويله جه بويومسي ضروري اولديني كي : هر علمك و هر حقيقتك ده تطبيقاته مساعد بر حاله كلنجيه قدر و بر دفعه تطبيقاته باشلا دقدن صوكره ده تكرار تا مين منفعت ايدنجيه قدر فائده سز كي طور ماسي و اويله جه بويومسي ده ضروريدير . تاريخ علوم بو حقيقتي پك بويوك بر وضوحله كوسترير :

بدايته بوتون علوم منفعتپرست ايدى ؛ هر برى تطبيقى نفعي بر غايه تعقيب ايدردى : هندسه ، تارلارك اصول مساحه سنى اوكره تير ايدى ؛ هيئنك غايه سنى مجملكدن عبارت ايدى ؛ كيئانك اشياى مبذوله ي آتونه و كوموشه تحويل ايتمكدن باشقه هدفى يوق ايدى ؛ صنخور و طبقات يالكر معدنچيك ايچون تدقيق ايديلير ايدى ؛ حكمت ، نباتات ، حيوانات ، تشریح... دخی هپ زراعت و ياطبات خادم لردن عبارت ايدى . و بو حال اوزون بر مدت بويله دوام ايتدى ؛ بويوك داهيلر بيله تحريات علمي لرينه بويله بر غايه ويرمكدن كنديلريني آلاما مشلردى .

فقط بوتون بومقاصدك حصول ، زراعت ، طبابت و صناعتك ترقى و توسعى ، آنجق ، علومك بونلري غايه آنخاذا ايتمكدن فراغت ايدرك بونلري ساده جه منافع و اعمار كي تلقى ايدرك ، دهاعالى بر غايه توجّه ايتسندن ، حقيقت صرفه ي تعقيبه باشلامسندن صوكره ... قابل اوله بيلشدر .

بونك بويله اولماسي پك طبيعي ايدى :

فكر بشر ، دهها ابتدائي بر حاله ايكن ، « حقيقت » ي غايه حركت آنخاذا ايدمه من ايدى ؛ او حاله ايكن فيقاي تحرياته منفعتدن باشقه بر مشوقه ، احتياجدن

باشقه برسائقه اتباع ایلدمن ایدی . فقط بوسائقدن اونی پک ایلری به کتوره من ایدی : چونکه ایلریسنده کی ساحه فسیحه ، منفعت نقطه نظرندن ، ایصنر وچوراق برچول ایدی ؛ اوراده خطوات ترقی به راهبر اوله جق هیچ بر جاذبه منفعت یوق ایدی . فکر بشر یالکز منفعتی تعقیب ایتسه ایدی بولندیخی ساحه محدوده ایچنده طولاشوب طوره جق ، او چوراق چولک آرقه سننده کی مثبت و فیضکار واحدله ممکن دکل واصل اوله میه جق ایدی . .

فقط بویله اولمادی ؛ چونکه فکر بشر اوراده ، او چولک کنارنده باشقه برسائق بولدی : حس تجسس ، عطش حقیقت . اوزمان سائقه منفعتدن بر درجه به قدر استغنا به باشادی ؛ حقیقه وصول ایچون حدود منافی ترک ایدرک ایلرله دی . . . فی الواقع ابتدا سائقه منفعتدن مستقلاً آتدیخی خطوات ترقی متردد و جسارتسز ، بوصورتله قطع ایتدیکی مسافله جزئی و محدود ایدی . کیتدکجه تزايد ایدن عطش حقیقت بو خطواته جسارت و وسعت ویردی . . فکر بشر ایشته بوسایه ده او منفعتسز ، ایصنر چوللری کچدی ، موجودیتی تخیل بیلله ایدمیدیکی واحدله واصل اوله رق اوراده کی اشبارک تورلو تورلو اثار یله متمم اولدی . . .

بوحیات تحریاتک - تاریخ مدنیتک - بو خصوصده نه قدر عبرت بخش و قطعی درس لری وار ! . . فکر بشر نه قدر اوممادیخی چوللرک آرقه سننده پرغلیان منفعت واحدله بولش ، نه قدر واحدله ده تقرب ایدنجه اونلرک بر سراب اولدیغنی آکلامش ایدی ! نه قدر یانلرندن کچوب کیتدیکی واحدلرک ، نه قدر هیچ اهمیت بیلله ویرمیدیکی آغاچلرک نه قدر اوممادیخی بر صیره ده نه قدر قیتدار میوه لر حاصل ایتدیگنی کوره رک حیرتله غرق اولاش ایدی !

الکتریکیت اون طقوزنجی عصره قدر همان هیچ بر منفعت تأمین ایده مەمش ایدی . اوزمان «نوله» لرک ، اوتودوکه ریکلرک ، قولومبلرک چو جوقلق کی کورونن تجربه لرینک برکون کلوبده بویله عقلاره حیرت ویره جک تطبیقاته بادی اوله جغنی ، بویله برچوق محالره امکان ویردجکئی . . کیم تخمین اید بیلیدی ، اگر اوزمان نظریاتی اهمیت ویرلدمش اولسه ایدی بوکونکی تطبیقات الکتریکیه ناصل وجوده کله بیلیدی ؟

رونکن شعاعاتی حقنده کی کشفیاتک مبدای ، بیضه الکتریکیه کلنجلرندن

وخلاصه کی افراغات الکتریقیه حقنه کی تدقیقاتدن عبارتدر ، تلسر تلغراف ، ماقسیوه لک ، هرترك ، لوچک ، برانلیک - منفعتدن بوسیتون عاری کی کورونن - نظریه لری و تجربه لری محمولیدر ؛ بخار ماکنه لریک منشأی ، تضیق نسبی حقنه کی تحریاتدن عبارتدر ، پاستورک کشفیاتی ، طبابتده و جراحلقده انقلابلر حصوله کترین موفقیاتی ، بلوراتک خواص بصریه سی حقنه کی تدقیقات ایله باشلامشدر ؛ بولزومسز نظریه لریک ، بوفانده سز تجربه لریک بوقدر نافع نتیجه لر حاصل ایده جگنی کیم تخمین ایده بیلیردی ؟ چیویدک تقطیر یله رنگسز بر ماده زینده استحصال ایلدیکی وقت ؛ بونک اوتوزسنه صوکره یتیز توکنیز مواد بولونه اعمالنه واسطه اوله جغنی کیم ادعا ایده بیلیردی ؟ قلور ایله کئولک تسخینی نتیجه سنده قلور و فورم اعمال ایلدیکی وقت ، بونک برفانده سی اوله جغنی ، یکر می سنه صوکره جراحلقده بطلان حسی تأمین ایده رک بشریتی بوقدر الام واضطرار باندن تخلیص ایده جگنی کیم نقدیر ایده بیلیردی ؟

تطبیقات صناعیه ک اس الیسانی تشکیل ایدن فن میخانیک بیله میخانیک سماویدن تولد ایتیش دکلیدر ؟ (موریس لهوی) پارس آفاده میلریک کچن عصر میلادی نهایتنه تصادف ایدن اجتماع عمومی سنوبسنده ایراد ایتدیکی برنطقده بونی اوزون اوزادی به اثبات ایتیش ، ونه ایت دیمشدرکه : « بناء علیه بیچ اونوتامالی یزکه تطبیقات میخانیکیه بوقدر محیر نتیجه واصل اولدی ایسه ، بوکون الک قاریشیک ماکنه لریک هر حرکتی حساب ایله تعیینه موفق اولیورسدق ... بو ، برچوق حقایق کشف و برچوق نظریاتک تأسیس ایدیش بولنمسی نتیجه سیدر. اوت ! بزبولره موفق اولیورز ، چونکه : وقتیه کلدانی کاهنلری کواکی ترصد ایتیش ؛ چونکه : (هپارق) اونلرک رصداتی کندی رصداته علاوه ایدمک بزه نقل ایتیش ؛ چونکه : دهاصوکره (تیخوراهه) دهامکمل رصداته بولنش ، چونکه : ایکی بیک سنده اول بویوک برهندسه شناس - آپولونیوس دوبرغا - قطوع مخروطیاته دائر عصرلرجه مدت فائده سز تلقی اولنان برکتاب یازمش ؛ چونکه : کپلرک دهاسی بو محیر کتابله تیخوراهه ک رصداتندن استفاده ایدرک - صرف منفعتپرست اولانلرجه منفعتدن عاری کورونن - اوعلوی

قانونلری کشف ایتیش ؛ نهایت ، چونکه : بوتون بونلردن جاذبهٔ عمومییه قانونی استخراج ایتشدر .

والحاصل نظریات و تطبیقات ابتدا ترقیات فکریه متناوباً راهبر اوله رق و صوکره یکدیگرینه معاونت ایدرک ، حقایق و نظریات تطبیقاته احساس مانعز لایه رق ، تطبیقات و منفعت نظریاتی تشویق و تسهیل ایدرک ایلرله مش ، بوحیر ترقیاته نائل اولمشدر . ترقیات اخیره علومک حس منفعتدن مجرد ایدرک غایهٔ حقیقته حرکت ایتسی ، نظریات و تطبیقاتک بر برندن آیری ، فقط بر برینه معاون اوله رق ایلرله می سایه سنده قابل اولمشدر . و بوترقیاتک دوامی ده آنجق بوصورتله علمک « علم ایچون » « حقیقت ایچون » اولماسیله قابل اولابیلیر . چوق دفعه تکرار اولندیخی وجهله : علوم ، نافع اوله بیلک ایچون منفعتپرست اولمالیدر .

ساطع

« اولومدن صوکره »

مؤلفی

حکمای روحیوندن

لرئوره دهلی

مترجمی

زراعت بانکه سی دوسییه مأموری

ضلیل

افادهٔ مخصوصه

عصر اخیرده علوم طبیعییه و فلسفییه ترقیاتی اوروپاده سرآمدان علمایی مادیون و روحیون عنوانلریله ایکی بویوک فرقه یه آیرمشدر . باشده (دارونه) اولدینی حالده مسلک مادیون ، عقیدهٔ تثابیه مستند الوهیت شخصییه و رهبانیتی انکاره منحصردرکه بونلره کوره ؛ عمان بی پایان اثیردن ظهور ایدن تموجات حیاتییه قانون تکمیلک میخانیککی بر تعاملی اولمغله هر ذره ده موجود و ماده ایله قوتک امتزاجییه وحدتده نهان اولان قوهٔ خاقیه موجودانک عینی اولق لازمکله جکینی ، آهنگ طبیعت خارجنده وجوب الوهیت مکان تصورینی استلزام ایتدیکی جهتله ممتنع بواندینی بیاندن عبارتدر .